

РЕШЕНИЕ

№ 9050

гр. София, 17.03.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 46 състав, в публично заседание на 21.01.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мариана Маркова

при участието на секретаря Паола Георгиева, като разгледа дело номер **10092** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административно процесуалния кодекс (АПК) във вр. чл. 84, ал. 3 във вр. чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 във вр. чл. 8 и чл. 9 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е по жалба на А. А. А. с адрес: [населено място], [улица], [дата на раждане] в [населено място], Р С., с ЛНЧ [ЕГН], гражданин на Р С. срещу решение № 10029/24.09.2024 г. на председателя на ДАБ при МС, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 във вр. чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, е отказано да му бъде предоставен статут на бежанец и хуманитарен статут.

В жалбата се твърди, че решението е незаконосъобразно. Твърди се, че неправилно административният орган е приел, че по отношение на жалбоподателя не са налице законовите предпоставки за предоставяне на статут, тъй като не са налице данни за физическо и психическо насилие или други мерки за ограничаване на неговите права, както и че не е налице непосредствена опасност за живота на лицето. Посочено е, че Турция само формално отговаря на изискването за „трета сигурна държава“, но реално прилага географско ограничение към търсещите убежище от неевропейски държави. Отражено е, че в Турция е налице негативно отношение към сирийските бежанци и на тях се предоставя само временна закрила, като гаранция, че ще останат в Турция само докато ситуацията в С. се подобри. Изложено е също така, че в Турция сирийските бежанци са лишени от възможността за дългосрочна интеграция. Жалбоподателят изтъква, че Турция не спазва принципът „забрана за връщане“ и принудително изселва от територията си сирийски граждани. При тези съображения

моли обжалваното решение да бъде отменено.

В съдебно заседание жалбоподателят се явява лично и се представлява от адв. В., който поддържа жалбата и моли тя да бъде уважена.

Ответникът – председателят на ДАБ при МС чрез юрист Г. оспорва жалбата и моли съда да я отхвърли.

СГП не е изразила становище по жалбата.

Административен съд София-град, след като обсъди доводите на страните и прецени по реда на чл.235, ал.2 от ГПК, във вр. с чл.144 от АПК приетите по делото писмени доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Не е спорно по делото, че А. А. А. е подал молба до ДАБ при МС за предоставяне на международна закрила с рег. № В-13-59/12.01.2024 г. Попълнен е регистрационен лист рег. УП-6089 от 12.01.2024 г. и Евродак дактилоскопна карта. Личните данни на чужденеца са установени с декларация по чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗУБ.

Видно от докладна записка с вх. № В-29/19.01.2024 г. е изготвена докладна записка, видно от която А. А. А. не е изчакал края на административното производство за предоставяне на международна закрила, а е напуснал самоволно общежитието на отдел „ПМЗ- кв. В.“, където е бил настанен и от 17.01.2024 г. е в неизвестност.

С решение № 3605 от 28.02.2024 г., заместник - председателят на ДАБ при МС е прекратил производството за предоставяне на международна закрила на А. А. А.. Установено е, че чужденецът е променил адреса си, без да уведоми за това ДАБ, като не е посочил обективни причини. Прието е, че с преместването си на друг адрес чужденецът отказва да съдейства на длъжностните лице в ДАБ за изясняване на обстоятелствата, свързани с молбата му за предоставяне на международна закрила.

Същият е задържана от властите на Република Германия и върнат в Република България съгласно Регламент „Д.“.

На 09.09.2024 г. А. А. А. е подал молба с рег. № УП 6089, в която моли за възобновяване на производството за предоставяне на закрила. С докладна записка с рег. № В-547 от 10.09.2024 г. производството за предоставяне на международна закрила е възобновено.

С кандидата е проведено интервю, резултатите от което са отразени в протокол с рег. № УП 6089/08.09.2024 г. В хода на производството жалбоподателят е заявил, че в Германия са му взели личната карта в оригинал, като не са му я върнали. Напуснал е С. на 26.10.2023 г. нелегално и е преминал в Турция. Останал в И. месец и половина. Не е подавал молба за временна закрила там и не е останал в Турция, защото е искал да отиде в Европа. Целта му е била да стигне до Германия. Преминал е в България с трафикант, след което е бил задържан от полицейските органи. Настанен бил в лагер, като след пет дни напуснал страната и стигнал нелегално до Германия. Там подал молба за закрила и останал пет месеца. След това бил депортиран в България. Не притежава разрешение за влизане или пребиваване в друга държава членка на ЕС. Подавал е молба за закрила само в България и Германия. Живял е четири години в Б., Л. в периода 2018-2022 г., като е работил в строителството. След това се завърнал в С., защото нямал работа и документи и започнали да ги депортират. Заявява, че в неговия район няма сражения и той е контролиран от режима, но не може да се върне там, защото трябва да служи в армията. Не може да живее в кюрдските райони в С., защото е с друго гражданство и трябва да си намери настойник, който да живее там и да гарантира за него. Посочва, че в тези райони военната служба също е задължителна. Напуснал е С., защото иска да намери по-добър живот, работа и да

помага на семейството си. Не иска да ходи в казармата.

Представено е становище от ДАНС с рег. № М-4573/22.02.2024 г. (рег. № УП 6089/23.02.2024 г. в ДАБ при МС), съгласно което Агенцията не възразява да бъде предоставена закрила в Р България на лицето А. А. А., в случай че отговаря на условията по ЗУБ.

От старши експерт в отдел „ПМЗ – кв. В.“, РПЦ – [населено място] до председателя на ДАБ при МС е изготвено становище рег. № УП 6089/21.02.2024 г., с което, след преценка на събраните по преписката доказателства, се предлага се предлага на чужденеца да се откаже предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут.

С решение № 10029/24.09.2024 г. на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 във вр. чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, председателят на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет е отказал да предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на А. А. А.. Решението е връчено на лицето лично на 01.10.2024 г. Жалбата е подадена на 14.10.2024 г., видно от поставения входящ номер.

При така установеното от фактическа страна, от правна съдът намира следното:

Жалбата е процесуално допустима, като подадена срещу годен за оспорване административен акт, от надлежна страна, за която е налице правен интерес от търсената защита и при спазване на 14 - дневния срок за съдебно обжалване, предвиден в чл. 84, ал. 3 от ЗУБ.

Съдът, като прецени доказателствения материал по делото, както и валидността и законосъобразността на обжалвания административен акт с оглед основанията, визирани в разпоредбата на чл. 146 от АПК, счита жалбата за неоснователна.

Оспореното в настоящото производство решение изхожда от компетентен орган - председател на ДАБ, в съответствие с правомощията му по чл. 75 ЗУБ.

Административният акт е в писмена форма, подписан е от издателя си и като цяло отговаря на общите изисквания за форма и съдържание по чл. 59 от АПК.

Решението е издадено в писмена форма и отговаря на изискванията за съдържание по чл. 59 от АПК, като в него са изложени както фактически, така и правни основания за издаването му. Ответният орган подробно и поотделно е изложил съображения защо приема, че на чужденеца не следва да се предостави статут на бежанец и хуманитарен статут, като е обсъдил както бежанската история, така и обстановката в страната на произход – Р С.. Съдът не констатира при издаване на обжалваното решение да са допуснати съществени нарушения на административно производствените правила. В хода на производството пред административния орган чужденецът е запознат с правата, които има в производството, връчени са му писмени указания относно реда за подаване на молба за статут, за процедурата, която ще се следва, за правата и задълженията на чужденците, подали молба за статут в Република България, като текстът на указанията са преведени на разбираем език. В хода на административното производство по общия ред с чужденеца е проведено интервю, отразено в нарочен протокол, като интервюто е проведено в присъствието на преводач на език, посочен от търсещия закрила като разбираем и владян от него. Не се установява нарушение на чл. 58, ал. 9 от ЗУБ. В случая ответният орган е изискал писмено становище от ДАНС по молбата на жалбоподателя за предоставяне на международна закрила, каквото се установява да е дадено преди произнасянето на органа и с което не се възразява от страна на ДАНС по предоставяне на статут при наличие на обстоятелствата за това. Административната преписка е попълнена и с достатъчно доказателства, въз основа на които органът е постановил решението си.

На следващо място административният акт е издаден в съответствие с чл. 35 от АПК, след като са изяснени фактите и обстоятелствата от значение за конкретния случай. Административният орган е спазил изискването на чл. 73 от ЗУБ като последователно, обективно, безпристрастно и обосновано е извършил преценка относно наличие на основания за предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут, като е изпълнил императивното изискване на чл. 75, ал. 2 от ЗУБ, при произнасянето по молбата за международна закрила да прецени всички относими факти, декларации или документи, свързани с личното положение на молителя и с държавата му по произход или с възможността да се ползва от закрилата на друга държава, чието гражданство би могъл да придобие, включително.

Обжалваното решение е издадено и в съответствие с материалния закон. То е постановено след обстоен анализ на декларираната от жалбоподателя бежанска история, като изведените правни изводи за липса на основания по чл. 8, ал. 1 и чл. 9, ал. 1 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на жалбоподателя са обосновани, правилни и съответстват на събраните в хода на административното производство доказателства. Административният орган е анализирал подробно и задълбочено бежанската история на чужденеца, както и справките на Дирекция „Международна дейност“ на ДАБ относно Република Турция и Република С., с отчитане на актуалната политическа и икономическа обстановка в двете държави, както и отношението на властите в Р Турция към сирийските бежанци. Съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУБ статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Правилен е изводът на административния орган, че изложените от лицето причини не представляват материалноправно основание по смисъла на чл. 8, ал. 1 ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец. Законосъобразен и обоснован е изводът на административния орган, че заявените от жалбоподателя обстоятелства не могат да бъдат свързани с нито една от причините за преследване посочени в закона.

В проведеното интервю А. А. А. изрично заявява, че не е бил обект на преследване от държавата, партии или организации или недържавни субекти, не е нямал проблеми, свързани с религията, която изповядва или с етническата му принадлежност. От бежанската му история става ясно, че е напуснал С., за да търси по-добър живот и за да не служи в армията. Жалбоподателят е преминал нелегално в Турция, като там никой не го е преследвал. Впоследствие е преминал нелегално на територията на Република България. Пред интервюиращия орган А. А. А. заявява, че е искал да стигне до Германия. От събраните доказателства не се доказва наличие на опасност за сигурността или основателен страх от преследване поради неговата раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическото му мнение и/или убеждение, поради което липсват законови основания на същия да бъде предоставен статут на бежанец.

Съдът намира за правилна и преценката на административния орган относно основателността на молбата за предоставяне на хуманитарен статут. Съгласно чл.9, ал.1 от ЗУБ, хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да

получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: 1. смъртно наказание или екзекуция; 2. изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание; 3. тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

Между страните няма спор, а и от представените справки от дирекция „Международна дейност“ на ДАБ – МС с вх. № ЦУ-1554/01.07.2024 г. и № МД-02-20/14.01.2025 г. относно общото положение и актуалната политическа и икономическа обстановка в Р Турция и Сирийската арабска република се установява, че към м. 10.2024 г. в С. е бил налице въоръжен конфликт.

На основание чл. 21, т. 8 от Устройствения правилник на ДАБ при МС, дирекцията събира, поддържа и актуализира база данни за държави по произход и за трети сигурни държави, включваща обща географска, политическа, икономическа и културна информация, информация за правната уредба и за спазването на правата на човека. Приетите по делото справки са изготвени от компетентен орган, в кръга на правомощията му, представлява официален писмен документ и обвързва съда да приеме за доказани фактите, удостоверени с нея, ако същите не се оборват чрез други надлежни доказателства, каквито в случая не се представят, нито се сочи техният източник, за да се събират.

Следователно е установено, че в С. е бил налице „вътрешен въоръжен конфликт“ по смисъла на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, който е до степен на безогледност и/или повсеместност, т.е. обхваща цялата територия на тази страна, като и животът, и здравето на всеки цивилен намиращ се на тази територия сам по себе е изложен на реален риск от посегателство.

Въпреки това обаче, както правилно е отбелязал ответникът в обжалваното решение, конкретната бежанска история на жалбоподателя налага да бъде разгледана в случая в светлината на чл. 75, ал.2 от ЗУБ, съгласно който при произнасяне по молбата за международна закрила се преценяват всички относими факти, декларации или документи, свързани с възможността да се ползва от закрилата на друга държава, чието гражданство би могъл да придобие.

В случая следва да се има предвид, че жалбоподателят е преминал нелегално в Република Турция, след което е преминал в Република България отново нелегално, с цел да стигне до Германия. Няма данни да е бил гонен и преследван, същият не споменава и да е съществувала опасност за сигурността му в Република Турция. Нито в хода на административното, нито в хода на съдебното производство сирийският гражданин не е посочил основателна причина, поради която не би могъл да се завърне в Турция. За чужденецът е бил налице законова възможност да се регистрира пред турските служби, като същият не се е възползвал от нея без основателна причина, а е преминал на територията на Република България нелегално. Самият той заявява в проведеното интервю, че не е подал молба за закрила в Република Турция, тъй като целта му е била да стигне до Германия.

На първо място като е съобразил информацията, налична в приложените по делото справки, изготвени от дирекция „Международна дейност“ при ДАБ – МС, председателят на ДАБ е стигнал до правилния извод, че Турция представлява „трета сигурна държава“. Съгласно легалната дефиниция, дадена в §1, т.9 от ДР на ЗУБ, „трета сигурна държава“ е държава, различна от държавата по произход, в която чужденецът, подал молба за международна закрила, е пребивавал и няма основания да

се опасява за живота или свободата си поради раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политическо мнение; е защитен от връщане до територията на държава, в която съществуват условия за преследване и застрашаване на правата му; не е изложен на опасност от преследване или тежко посегателство, като изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание; съществува възможност да поиска статут на бежанец и при предоставянето му да се ползва от международна закрила като бежанец и са налице достатъчно основания да се смята, че ще бъде допуснат до територията на тази държава. От представената справка за Турция се установява, че държавата предоставя възможност за легален престой и достъп до права и услуги за лица, нуждаещи се от международна закрила и конкретно на сирийски бежанци, включително достъп до образование, здравни грижи и социални услуги, след регистрация пред съответните органи. Властите в страната работят в сътрудничество с ВКБООН. Сирийските граждани, както и лицата без гражданство и бежанците от С. пристигнали в Турция, поради събития в С. след 28 април 2011 г., получават временна закрила от правителството на Турция. Сочи се, че „като част от режима за временна закрила, сирийските граждани, бежанци и лица без гражданство, пристигащи от С., които търсят закрила от турските власти, се приемат в Турция и след това могат да кандидатстват и да получат временна закрила от компетентните турски органи. При нормални обстоятелства въпросните лица няма да бъдат връщани обратно в С., освен ако те самите не изразят такова желание. Всички сирийски бежанци, които търсят закрила, ще бъдат обхванати от режима на временна закрила, включително тези, които не могат да представят никакви документи за самоличност от С.. Според решение № 247 от 03.04.2024 г. за приемане на списък на сигурни страни на произход и на Списък на трети сигурни страни по отношение на търсещите закрила, Република Турция е сигурна страна и трета сигурна страна.

Съдът приема, че Република Турция се явява трета сигурна страна за жалбоподателя. В случая понятието е приложено след направена индивидуална преценка на случая на А. А. А., който е напуснал нелегално Република Турция. Решението на председателя на ДАБ е взето след проведено лично интервю и задълбочено изследване на личното положение на кандидата в тази трета страна, което е декларирал.

Административният орган е изпълнил задължението си за задълбочено и всестранно установяване на релевантните факти, а именно извършил е проверка доколко е налице опасност от преследване или реална опасност от тежко посегателство, обсъдил е актуалната обстановка в страната по произход и в Република Турция, като данните от справките на ДАБ съвпадат с отразеното в решението. Изводите на председателя на ДАБ-МС, че Турция е трета сигурна държава, поради което по отношение на жалбоподателя не са налице причини от хуманитарен характер или други основания, предвидени в действащото законодателство, които могат да обосноват предоставянето на хуманитарен статут по реда на чл. 9 от ЗУБ, са правилни и законосъобразни.

На следващо място от представената в съдебно заседание справка № МД-02-20/14.01.2025 г. относно актуалната обстановка в Р С., а и от публично известни международни източници, се установява, че на 27.11.2024 г. ислямската групировка „Х. Т. ал Ш.“ заедно със съюзниците си започва офанзива в Северозападна С.. Превзет е [населено място] (Х.), на 05.12.2024 г. е превзет [населено място] и на 07.12.2024 г. е превзет [населено място]. На 8 декември 2024 г. водените от HTS бунтовници са навлезли в [населено място], свалили са режима на Б. А. и той е напуснал С., като е получил убежище в Русия. Правителството в оставка и

бунтовниците работят за прехвърлянето на властта към преходен управляващ орган с пълни изпълнителни правомощия, осигурявайки възможност за развитие на Р С. като демократична държава. На 10.12.2024 г. лидерът на HTS А. М. ал Г. е поел управлението на страната като ще ръководи временната власт до 01.03.2025 г. Посочва се, че в сирийската столица банките и магазините отварят отново за пръв път след свалянето на режима на А.. Обявена е обща амнистия. От посоченото в справката следва изводът, че страната се стабилизира след напускането на Б. А..

Обстоятелството, че е налице промяна в управлението на страната не води до друг извод, различен от този на решаващия орган, постановил оспореното в настоящото производство решение.

С оглед изложеното и като е приел, че не са налице основания по чл. 8 и чл. 9 ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорвания, административният орган е постановил законосъобразно решение. Последното мотивира извод за неоснователност на жалбата, която следва да бъде отхвърлена.

Независимо от изхода на делото, доколкото от ответната стана не се претендират разноски, съдът не дължи произнасяне в тази насока.

Воден от изложеното, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на А. А. А. с адрес: [населено място], [улица], [дата на раждане] в [населено място], Р С., с ЛНЧ [ЕГН], срещу решение № 10029/24.09.2024 г. на председателя на ДАБ при МС, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 във вр. чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, е отказано да му бъде предоставен статут на бежанец и хуманитарен статут.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховния Административен Съд на Република България.

Съдия: